

jo enhver smuk og ædel Plante, selv om den gror af sig selv, til Røgt og Pleie. Ukrudtet maa vises bort, og der maa sørges for, at der kan falde fuldt Lys paa den, for at den skal kunne udfolde sig med Blomst og Frugt. Dette gjælder nu ogsaa om vort Modersmaal. Det er blevet forsømt i vore Skoler, og hvad man har foreslaaet at gjøre for at afhjælpe dette, har ikke hos det ærede Medlem fundet nogen gunstig Medtagelse, navnlig ikke Tanken om at udvide Undervisningen i Dansk til tillige at omfatte vort Tungemaalss Dialekter, jeg mener Svensk og Oldnordisk. At enkelte Talenter have lært at skrive godt Dansk uden at have lært noget deraf i Skolen, det beviser ikke noget om vort Modersmaals skønne og kraftige Vægt, og selv de nudærende puristiske Bestræbelser turde netop ved deres Smagløshed afgive et Vidnesbyrd om, at Undervisningen i Dansk i de lærde Skoler ikke har været roget paa en forsværlig og tilbørlig Måade.

Seg er ogsaa i det Hele enig med den høitagtede Minister og det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig), — men det gjælder dog mere for den høitagtede Ministers end for det ærede Medlems Vedkommende — med Hensyn til det Forslag, der i det andet Thing tilsidt forelaa fra et Mindretal i Udvalget der. Naar nemlig den ærede sidste Taler (Drenbøll) sagde, at det 1ste Medlem for 1ste Kreds varmt havde anbefalet dette Forslag, da er dette dog ikke saa. Det ærede Medlem sagde kun, at han vilde gaa ind paa det, skøndt med store Betænkkeligheder, men det er virkelig ikke nogen varm Anbefaling. Hvad det nævnte Forslag angaar, da skal jeg kun sige om det, at det efter min Mening i det Hele med den høitagtede Ministers oprindelige Forslag deler de forskjellige Fortrin ved dette, som jeg lægger stor Vægt paa. — For det Første tror jeg i Modsetning til det ærede 7de kongevalgte Medlem (Usting), at den Fordeling, der er foreslaaet, er fuldkomment naturlig og god. Forsøget af 1850 eller 1843 har vist, at selv om Børnene ikke egentlig overlæsses, saa trænge dog de mange forskellige Fag for stærkt mod hinanden. Og da nu ingenlunde alle Børn ere lige oplagte til at lære alle

Fag, saa bliver Følgen deraf for enkelte Børn et Tryk, netop fordi man vil drive dem lige vidt eller til et vist Punkt i alle Fag. Dette gjør det altsaa raadeligt at slaa af paa nogle Fag og at søge at drive andre, som de paa-gjældende Børn ere mere oplagte til at lære, videre. Veddelingen forekommer mig saaledes fuldstændig naturlig, og derved fremkommer der i Virkeligheden heller slet ikke nogen Adskillelse. Der bliver jo nemlig flere Fag tilbage, hvori alle Børnene ville vedblive at modtage den samme Undervisning, og som for dem alle vilde blive førte til det samme Punkt. Det er netop dette, som jeg finder saa overordentlig heldigt ved Regjeringens Forslag, at det ikke som Folkethingets Forslag gaar ud paa at oprette forskellige Skoler, men at efter det Børnenes Udvikling vil foregaa i de samme Skoler og paa det samme Grundlag, saaledes at der først paa det sidste Trin af Undervisningen sker en Spaltning i de tvende Reetninger, imellem hvilke deres Oplagthed og Lyft for det Meste deler sig. — Fremdeles betragter jeg det som et Fortrin ved det nu af mig omtalte Forslag, at det indfører, hvad den gamle Skolelov, som før anført, havde foresømt, en grundig Undervisning i Modersmaalet. Jeg tror, at Undervisningen i Oldnordisk er berettiget som et Led i vor Dannelselse, medens jeg ganske vist ikke anerkjender noget ubeløst Privilegium for det. Jeg tror, at det er naturligt, at navnlig et Folk, der har lidt meget, og som har gennemgaaet store Indbildninger og store Illusioner — hvad det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig) jo talte om igaar — søger tilbage i sig selv, i sin Fortid, i sin Ungdom og Barndom, hvor det ganske sikkert vil finde ikke nye Indbildninger, men Kilden til sande og sunde nye Kræfter. Jeg tror ogsaa, at det nævnte ærede Medlem gjorde den oldnordiske Litteratur nogen Uret, naar han vilde betragte den som et rent og raat Naturprodukt. En Del af Sagaskrivningen har dog ganske vist været paavirket af den romanske Dannelselse, og den blev uddannet til en virkelig Kunst, der forffener ligesaa megen Agtelse som den græsk-romanske Historieffrivning, om den end er noget etendommelig og kun lysjelfætter sig med